

Становище

За кандидатурата на д-р Симеон Игнатов Василев,

За доцент по Обществени комуникации и информационни науки, 3.5. Управление на медийно съдържание,

От проф. д.н. Владимир Стефанов Чуков, РУ „Ангел Кънчев“

Конкурсът за доцент по Обществени комуникации и информационни науки, 3.5. Управление на медийно съдържание, е законосъобразно обявен от ФЖМК в СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 21 от 13 март 2020 г. Единственият кандидат е д-р Симеон Игнатов Василев. Представените документи съответстват на Закона за развитието на академичния състав в Република България /ЗРАСРБ/ и правилника на СУ „Св. Кл. Охридски“.

Според представената справка колегата има достатъчно натоваване за заемането на пълен доцентски щат. Прави впечатление, че конкурсът реално озаконява трудовоправните отношения между кандидата и ВУЗ-а, в който без прекъсване той преподава от учебната 2011/2012 г. Натрупаният професионален академичен стаж е впечатляващ. Д-р Симеон Василев преподава едновременно в УНИБИТ, МГУ, Дипломатическия институт и Института по публична политика. Провежда отделни лекции в редица образователни международни и национални програми и проекти. Всичко това показва, че е ценен като експерт и като педагог.

Особено ценен е неговият практически опит. Журналистиката освен, че е наука, е и професия. Трудно е да се изброят позициите в националните медии, които д-р Василев е основал или е ръководил. Такива са БНТ /в която е програмен директор на канал 1, както и кореспондент в Германия/, ББТ, тв Европа, създател на пресцентъра на НДК, агенция „Фокус“, създател на информационна агенция „Факти“ и други. Тази впечатляваща трудова биография е категорично докатоелство за възходящата професионална кариера на колегата Василев. Най-ценното е, че той е обучил редица млади журналисти не само в теоретична плоскост, но и на самите професионални умения, които, според мен, са дори по-важни. По този начин далеч преди да стане хабилитирано лице, той е създал своя собствена школа, което е един от обществените ангажименти и социалното призвание на всеки учен в разцвета на своите творчески сили.

Кандидатът за доцент Симеон Василев представя един изключително внушителен списък с публикации за своята хабилитация. Става въпрос за три монографии с общ обем над 1000 страници, 6 статии в списания и 6 студии и статии в сборници. Акцентът на представената научна продукция е поставен върху последно издадената, рецензирана книга „Дописки от хаоса на времето. Медийно съдържание и външнополитически процес“. Тя е едновременно теоретичен разрез на понятието „задграничен кореспондент“ и правилник с практически указания за бъдещите, млади журналисти, които ще поемат пътя на въпросната професионална реализация. Д-р Василев споделя своята експертиза, но от висотата на огромния, повече от 30 години, натрупан опит в различни медии.

В качеството ми на теоретик-международник и регионалист-практик, смея да твърдя, че тезата на монографичното изследване е развито именно в тези две плоскости. Не бих се ангажирал кое от тях е доминиращо или по-важно. Според мен подсъзнателно д-р Василев прави дисекция на сложния научен пъзел, определен като „международни отношения“. Подобно твърдение е валидно най-вече от методологическа гледна точка. Още преди половин век изследователи като Жорж Моделски, Оле Хости, Джоузеф Франкел, П.М. Камат и други ясно долавят няколкото вълни от първични науки като история, философия, география, психология, антропология, икономика, право и други, които се акумулират една в друга, преди да формират т.нар. системен подход, определен от редица изследователи като оригиналния методологичен подход, характерен за международните отношения. В книгата „Дописки от хаоса на времето. Медийно съдържание и външнополитически процес“ д-р Симеонов ни убеждава, че е необходимо да добавим още един ингредиент към него, а именно журналистиката. Нещо повече, той ясно извежда на преден план, хипотезата, че този научен дял е иманентна част от общия външнополитически процес.

Оставайки в руслото на подобно логическо разсъждение, веднага бих направил и една препоръка на д-р Симеон Василев за бъдещи изследвания. Той има достатъчно научен и професионален потенциал, /но дано намери време/, за да направи научен анализ на журналистиката върху националния /по примера на България/ външнополитически процес. В моята монография „Външна политика и идеи“ отделям скромно място на влиянието на журналистиката /като идеи и като кадри/ върху взетите в нашата страна външнополитически решения през последните 30 години. Особено важно е да се изследват медиите като източници на първична, за външнополитическия ни апарат, информация.

Изключително интересна е авторовата хипотеза за „медийната дипломация“. В това отношение българската демократична практика също има какво да се посочи като примери. Такъв типичен пример е ролята на медиите и журналистите в делото срещу българските медици в Либия и според мен, решаващата им роля за мобилизацията на държавните институции и обществото за тяхното освобождаване през 2007 г.

В хабилитационния труд е направен исторически преглед на кореспондентската журналистика, с ясното съзнание за неизбежното техническо разнообразие на медийните инструменти. Д-р Василев ги дели на „класически“ и „нови“ като правилно ги обвързва с културата на обществото. Аз бих допълнил и народопсихологията на отделната нация или обществена група, тясно свързана с равнището на образователния ценз и този на развитието на високите технологии.

Другите две представени монографии, а именно „Десетилетието в сянката на избори, лидери, кризи и войни“ и „Лидерство и медии“ отразяват предшествващи творчески етапи от развитието на научния профил на д-р Василев. Сякаш в творческите дирения на колегата Василев наблюдаваме своеобразен авторов тематичен зигзаг. В творческия фокус първоначално попада една огромна множественост от обекти на изследване, в която д-р Василев търси сянката на отделните компоненти. Впоследствие той се концентрира върху профила на лидера, а в третата книга отново се завръща върху някаква, на пръв поглед, необятност. В последствие обаче се разбира, че изследователят вече е изработил свой верен, научно обоснован методологически нюх, който го тласка към вторачване в политиката и по-скоро към нейната външна компонента. Неговото професионално емпоа го насочва към позицията и спецификата на външнополитическия кореспондент, което е видим белег за завършен процес на творческо „узряване“ и логическа специализация към конкретен клон на журналистическата дейност.

Дванадесетте статии, представени за рецензиране за конкурса, също правят чудесно впечатление. Две от тях бих желал да отлича, а именно „БНТ - особеното място в медийната координатна система на България“ и „Георелигията“ на глобалния тероризъм“. Първата ми е близка по тематика, тъй като аз лично съм взел участие в много публицистични предавания на БНТ и имам практически наблюдения върху работата на тази обществена институция. Много от хипотезите, отстоявани от д-р Василев, възприемам. В тази светлина бих желал да споделя идея, която нееднократно съм лансирал в журналистическите среди по отношение на лидерската роля на БНТ у

нас. Става въпрос за формиране на своеобразно звено в рамките на тази институция, която да изпълнява научно-анализаторски функции. Подобни модели са реализирани от ръководството на медии с огромни финансови възможности, но и със стратегическо виждане за бъдещето. Много от анализаторите в Ал Джазира са завършили именно ФЖМК в СУ „Св. Кл. Охридски“.

Във втората статия д-р Симеон Василев изразява своята позиция по отношение на ролята на тероризма в медийната сфера. Той ясно долавя неговата двойственост. От една страна, той руши парадигмата на класическата медийна система. От друга страна обаче, създавайки своя собствена медийна среда, тероризмът е коректив и едновременно стимулатор на редица забавени процеси на „приземяване“ и „аклиматизиране“ на традиционната журналистика, с каквито и средства и кадри да разполага.

В рамките на задължителната критика, бих желал да препоръчам на д-р Симеон Василев да запази /до колкото е възможно/ своя ускорен изследователски ритъм и евристичен дух. Ако остане в изследователското русло на хибрида „журналистика-външна политика“ е добре да вникне още по-задълбочено в теоретичните меандри и терминологичния апарат на науката международни отношения и по-специално на научната дисциплина „теория на външната политика“.

Независимо от направени бележки и препоръки, бих желал да подчертая, че д-р Симеон Василев притежава всички необходими професионални качества, научни постижения и езикови компетенции, за да премине в групата на хабилитираните лица. Чисто формално доказателство за това е, че съгласно ЗРАСРБ той покрива наукометричните изисквания.

В тази светлина бих желал да предложа на колегите от научното жури да гласуваме единодушно предложението до ФК на ФЖМК на СУ „Св. Климент Охридски“ да присъди длъжността „доцент“ на д-р Симеон Игнатов Василев в професионално направление Обществени комуникации и информационни науки, 3.5. Управление на медийно съдържание.

София, 29.07.2020

С уважение:

/проф. д.н. Владимир Чуков/